

BAKİ DÖVLƏT UNİVERSİTETİ
Ümumi dilçilik kafedrası
Filologiya üzrə fəlsəfə doktoru proqramı,
Müqayisəli-tarixi və tipoloji dilçilik- 5714.01. ixtisası üzrə
Doktorantura imtahan sualları (2020/2021):

1. Dilə tarixi və müqayisəli baxışın yaranması
2. Müqayisəli-tarixi dilçiliyin mərhələləri
3. Dil tipləri
4. Kök dillər
5. Kontensiv tipologiya
6. F.Fortunatovun dilçilik görüşləri
7. A.Şlayxer koporativist kimi
8. İ.Şmidtin “dalğalar nəzəriyyəsi”
9. Arqo və jarqonlar
10. Müasir tipoloji dilçilik
11. Müqayisəli-tarixi metodun kəşfi
12. Areal dilçilik
13. Morfoloji tipologiya
14. Polisintetik dillər
15. Aqqlütinasiya və fuziya
16. R.Raskın dilçilik görüşləri
17. Müqayisəli-tarixi dilçilikdə areal dilçilik prinsiplərinin tətbiqi
18. Aqqlütinativ dillər
19. Dilin səviyyələri
20. Analitik və sintetik dillər
21. F.Boppun əsas əsərləri
22. Müqayisəli-tarixi metod
23. Tipologiyanın istiqamətləri
24. E.Sepirin tipoloji təsnifi
25. Tipoloji dilçiliyin yaranması
26. F.Bopp müqayisəli-tarixi dilçiliyin banisi kimi
27. Dillərin qohumluğunun sübut etmək üçün müqayisə materialının seçilməsi
28. Aqqlütinativ dillərdə kök və şəkilçi
29. “Dillərin ittifaqı” haqqında
30. V.fon Humboldt tipoloji dilçiliyin banisi kimi
31. Y.Qrimmin dilçilik görüşləri
32. Müqayisəli-tarixi dilçilikdə müqayisə materialının eyniləşdirilməsi
33. Daxili və xarici fleksiya
34. A.Şlayxer tipoloji dilçiliyin nümayəndəsi kimi
35. Kvantitativ tipologiya
36. Rask-Qrimm qanunu (german dillərində saitlərin ilkin dəyişməsi)
37. Etimologiya dilçiliyin bir şöbəsi kimi
38. Xarakteroloji tipologiya
39. Dilin sistemi və strukturu
40. Elmi etimologiyanın prinsipləri
41. Təmiz dil tipli məsələsi
42. Pilləli tipologiya
43. Dildə sintaqmatik və paradiqmatik münasibətlər
44. A. Vostokov müqayisəli-tarixi dilçiliyin nümayəndəsi kimi
45. Dilçilik palentologiyası
46. İnkorporasiyanın mahiyyəti
47. Dilin öyrənilmə aspektləri (sinxroniya və diaxroniya)
48. XIX əsrin ortalarında müqayisəli-tarixi dilçilik

49. M.Kaşğarının "Divani lüğət-it türk" əsəri
50. Flektiv dillər
51. Struktur tipologiya
52. Dil sistemlər sistemi kimi
53. B.de Kurteneinin dilçilik görüşləri
54. Müqayisəli-tarixi dilçilikdə ulu dil məsələsi
55. Gənc qrammatiklərin tarixiliyi və atomizmi
56. Ədəbi dilin tipləri
57. Müasir dilçilikdə ulu dil məsələsi
58. Dil işarəsinin xüsusiyyətləri
59. F.Boppun söz kökü nəzəriyyəsi
60. Ədəbi dil və dialekt
61. Müasir müqayisəli-tarixi dilçilikdə bərpa üsulları
62. Dilin səviyyələri
63. F.Boppun aqqültinasiya nəzəriyyəsi
64. Dilin iyerarxik təşkili
65. Müqayisəli-tarixi dilçilikdə tədqiqat üsulları və prinsipləri
66. Fonem nəzəriyyəsi
67. Y.Bredstorf müqayisəli-tarixi dilçiliyin nümayəndəsi kimi
68. Dilin inkişafı
69. Dilin sistemi və strukturu
70. Daxili və xarici bərpa üsulları
71. Dil vahidləri arasındakı əlaqələr
72. Dilin inkişafında daxili qanunauyğunluqlar
73. Dil və nitq
74. Söz dil vahidi kimi
75. Dilin inkişafında dilxarici amillərin rolu
76. Dil vahidləri arasındakı əlaqələr
77. Cümlə dil və nitq vahidi kimi
78. Gənc qrammatiklər istisna bilməyən səs qanunları haqqında
79. F.dö Sössürün "Ümumi dilçilik kursu" əsəri
80. Dilin əsas təbəqələri
81. Dildə aralıq səviyyələr
82. Məntiqi və qrammatik kateqoriyalar
83. Gənc qrammatiklər məktəbi
84. F.Fortunatovun tipoloji təsnifi
86. Ədəbi dillər
87. H.Ştayntalın dilçilik görüşləri
88. Qrinberqin tipoloji təsnifi
89. Finbkin tipoloji təsnifi
90. Ə.Rəcəblinin tipoloji təsnifi
91. Müasir müqayisəli-tarixi dilçilik
92. Gənc qrammatiklərin səs qanunları
93. F.Şlegelin tipoloji təsnifi
94. A.-V.Şlegelin tipoloji təsnifi
95. Universalilər dilçiliyi
96. H.Şuxardtın yaradıcılığı
97. XIX əsrin II yarısında Rusiyada müqayisəli-tarixi dilçilik
98. Mistelinin tipoloji təsnifi
99. Tipoloji təsnifin prinsipləri
100. Sovet dilçiliyində müqayisəli-tarixi dilçilik

Ümumi dilçilik kafedrasının müdiri:

Nizami Cəfərov